

VOLKER KUTSCHER

ΤΟ ΒΡΕΓΜΕΝΟ ΨΑΡΙ

μετάφραση

Τάσος Ψηλογιαννόπουλος

ΕΚΔΟΣΕΙΣ ΔΙΟΠΤΡΑ

*Η Αθήνα του Σπρέε πέθανε.
Το Σικάγο του Σπρέε γεννιέται.*

ΒΑΛΤΕΡ ΠΑΤΕΝΑΟΥ

*You can't always get what you want
But if you try sometimes you might find
You get what you need*

ROLLING STONES

ΣΗΜΕΙΩΣΗ ΜΕΤΑΦΡΑΣΤΗ

Η μεταγραφή στην ελληνική γλώσσα των γερμανικών ονομασιών, οδών, πλατειών, γεφυρών και καναλιών έγινε με τμήση των πολυσύλλαβων λέξεων.

Θερμά «ευχαριστώ» στην κυρία Γιούλη Τσίρου, η οποία με την επιμέλειά της απέτρεψε αρκετά μεταφραστικά ολισθήματα, και στην κυρία Ελένη Κατσαριώτη, η οποία, αφού ανέγνωσε το τελικό κείμενο, μερίμνησε για την απάλειψη των εναπομεινασών αβλεψιών.

I.

Ο ΘΑΝΑΤΟΣ ΣΤΟ ΛΑΝΤΒΕΡ ΚΑΝΑΛ

28 Απριλίου έως 10 Μαΐου 1929

1

ΠΟΤΕ ΘΑ ΕΠΕΣΤΡΕΦΑΝ; Αφουγκραζόταν. Στο σκοτάδι, και ο παραμικρός θόρυβος κατέληγε σε πανδαιμόνιο, κάθε ψίθυρος γινόταν ουρλιαχτό, ακόμα και η σιωπή θορυβούσε μέσα στ' αφτιά του. Ένα όλο και πιο επίμονο βουητό και θρόισμα. Ο πόνος τον είχε μισοτρελάνει, έπρεπε να συγκεντρωθεί. Να μην ακούει τον θόρυβο από τις σταγόνες, όσο δυνατός κι αν ήταν. Σταγόνες που έλεφταν σ' ένα σκληρό, υγρό δάπεδο. Ήξερε πως ήταν το δικό του αίμα που έσταζε στο μπετόν.

Δεν είχε ιδέα πού τον είχαν πάει. Κάλου όπου κανείς δεν θα τον άκουγε. Οι κραυγές του δεν τους ανησύχησαν, ήταν κάτι που περίμεναν. Σ' ένα κελάρι, υπέθετε. Ή σε καμιά αποθήκη; Σε κάθε περίπτωση, σ' έναν χώρο χωρίς παράθυρα. Εκεί μέσα δεν έλεφτε καμιά αχτίδα φωτός, μόνο μια αμυδρή ανταύγεια. Το τελευταίο ίχνος φωτεινότητας που του 'χε μείνει από τη στιγμή που στεκόταν στη γέφυρα κι ακολουθούσε με το βλέμμα τα φώτα ενός τρένου, βυθισμένος σε σκέψεις. Σκέψεις για το σχέδιο, σκέψεις γι' αυτή. Μετά, το χτύπημα και το σώριασμα στο σκοτάδι. Σε ένα σκοτάδι που από κείνη τη στιγμή δεν τον είχε αφήσει.

Έτρεμε. Μόνο τα σχοινιά στους αγκώνες τον κρατούσαν όρθιο. Τα πόδια του δεν τον στήριζαν, δεν υπήρχαν πια, ήταν μόνο πόνος, το ίδιο και τα χέρια του, που δεν μπορούσαν να κρατήσουν τίποτα πλέον. Έβαλε όλη του τη δύναμη στα χέρια και απέφυγε ν' αγγίξει το έδαφος. Το σχοινί τον έγδερνε, ίδρωνε σ' όλο του το σώμα.

Οι εικόνες επανέρχονταν διαρκώς, δεν μπορούσε να τις απωθήσει. Το βαρύ σφυρί. Το χέρι του, σφιχτοδεμένο σ' αυτή τη χαλύβδινη δοκό. Ο θόρυβος από τα οστά που θρυμματίζονται. Τα δικά του κόκαλα. Ο ανυπόφορος πόνος. Κραυγές που κορυφώνονταν σε μία και μοναδική, μεγάλη κραυγή. Η λιποθυμία. Και έλειπα η αφύπνιση από τη μαύρη νύχτα: Πόνοι που έφταναν στα απώτατα όρια του σώματος. Όχι όμως και στο κέντρο του, αυτό είχε καταφέρει να το αποφύγει.

Τον είχαν δαλεάσει με ναρκωτικά, καταπράνναν τον πόνο. Ήθελαν έτσι να τον έχουν του χεριού τους, έπρεπε να πολεμήσει ενάντια στην αδυναμία του. Ακόμα και η οικεία γλώσσα τον είχε σχεδόν κάμψει. Κι όμως, οι φωνές ηχούσαν πιο σκληρές απ' ό,τι αυτές στη μνήμη του. Πολύ σκληρότερες. Ψυχρότερες. Πιο κακές.

Η φωνή της Σβετλάνα είχε μιλήσει την ίδια γλώσσα, πόσο διαφορετικά είχε όμως ηχήσει! Η φωνή της είχε ορκιστεί αγάπη και είχε αποκαλύψει μυστικά, η φωνή της είχε γίνει οικειότητα και υπόσχεση. Ναι, αυτή είχε κάνει και τη φωτεινή πόλη πάλι ζωντανή. Την πόλη που εκείνος εγκατέλειψε. Ποτέ δεν μπόρεσε να την ξεχάσει, ούτε και στα ξένα. Παρέμενε η πόλη του, μια πόλη που άξιζε ένα καλύτερο μέλλον. Η χώρα του, που άξιζε ένα καλύτερο μέλλον.

Δεν ήθελε κι αυτή το ίδιο; Να διώξει τους εγκληματίες

που είχαν αρπάξει την εξουσία. Του 'ρθε στο μυαλό η νύχτα, η άγρυπνη νύχτα στο κρεβάτι της, μια ζεστή καλοκαιρινή νύχτα, που του φαινόταν σαν να είχε υπάρξει μια αιωνιότητα πριν. Σβετλάνα. Είχαν αγαπηθεί κι είχαν εκμυστηρευτεί τα μυστικά τους ο ένας στον άλλο. Κι αυτά τα μυστικά τα ένωσαν σε ένα μεγάλο, μοναδικό μυστικό, για να πλησιάσουν ακόμα λίγο τις ελπίδες τους.

Είχαν πάει όλα τόσο καλά. Κάποιος, όμως, πρέπει να τους είχε προδώσει. Τον απήγαγαν. Κι η Σβετλάνα; Ας ήξερε μόνο τι είχε απογίνει. Οι εχθροί βρίσκονταν παντού.

Τον είχαν πάει σ' αυτό το σκοτεινό μέρος. Τις ερωτήσεις τους τις γνώριζε ήδη πριν τις πουν. Είχε απαντήσει δίχως να πει τίποτα. Κι αυτοί ούτε που το πρόσεξαν. Ήταν ηλίθιοι. Η απληστία τους τύφλωνε. Το τρένο είχε ήδη φύγει, δεν έπρεπε να το μάθουν. Σε καμία περίπτωση. Το σχέδιο βρισκόταν λίγο πριν από την ολοκλήρωσή του. Τους είχε κοιτάξει στα μάτια προτού τον χτυπήσουν, κι εκεί είδε την απληστία και την ηλιθιότητα.

Το πρώτο χτύπημα ήταν το χειρότερο. Όσα επακολούθησαν απλώς μοίραζαν τον πόνο σε κομμάτια.

Η βεβαιότητά του ότι έπρεπε να πεθάνει τον είχε κάνει δυνατό. Έτσι μπορούσε και να αντέξει το γεγονός ότι δεν θα ξαναπερπατούσε, δεν θα ξανάγραφε, δεν θα μπορούσε να αγγίξει ξανά. Εκείνη δεν ήταν παρά μια ανάμνηση. Έπρεπε να συμβιβαστεί μ' αυτό. Αλλά κι αυτή την ανάμνηση δεν θα την πρόδιδε ποτέ.

Το πανωφόρι. Έπρεπε να φτάσει στο πανωφόρι του. Σχεδόν αδύνατο. Είχε μια κάψουλα μαζί. Όπως όλοι όσοι είχαν ένα μυστικό, που δεν έπρεπε να πέσει στα χέρια του εχθρού. Είχε αντιδράσει αρκετά αργά, δεν είχε καταλάβει

την παγίδα, αλλιώς θα είχε δαγκώσει πολύ νωρίτερα την κάψουλα. Παρέμενε πάντα ραμμένη στη φόδρα. Στο πανωφόρι του, που ήταν ριγμένο εκεί στην καρέκλα και που το περίγραμμά του μπορούσε ακόμη να το διακρίνει καθαρά μέσα στο σκοτάδι.

Δεν τον είχαν δέσει. Αφού του τσάκισαν χέρια και πόδια, τον κρέμασαν απλώς στα σχοινιά, για να μπορούν να τον χειρίζονται καλύτερα κάθε φορά που ο πόνος τον συνέφερε από τη λιποθυμία. Δεν είχαν αφήσει φύλακα. Τόσο σίγουροι ήταν πως κανείς δεν θα άκουγε τις κραυγές του. Ήξερε πως ήταν η τελευταία ευκαιρία του. Η επίδραση του φαρμάκου υποχωρούσε. Ο πόνος θα ήταν ανυπόφορος, ίσως ξαναλιποθυμούσε αν άφηνε το στήριγμα των σχοινιών. Για πόσο; Η σκέψη του επερχόμενου πόνου γινόταν ανάμνηση για τον προηγούμενο, κι αυτό του έφερνε ιδρώτα στο μέτωπο.

Δεν είχε άλλη επιλογή.

Τώρα!

Έσφιξε τα δόντια κι έκλεισε τα μάτια. Τα δυο χέρια τεντώθηκαν, οι αγκώνες έχασαν το στήριγμά τους, μαζί τους κι όλο το σώμα. Οι πολτοποιημένοι όγκοι, που κάποτε ήταν πόδια του, άγγιξαν πρώτα το πάτωμα. Ούρλιαξε πριν ακόμη σκάσει με τον κορμό στο τσιμεντένιο δάπεδο και πριν το τράνταγμα από την πρόσκρουση μεταφέρει τον πόνο και στα χέρια του με την προηγούμενη ένταση. Τώρα μόνο να μη χάσει τις αισθήσεις του! Ούρλιαξε, αλλά μείνε εκεί, μην το σκάσεις! Διπλώθηκε στο πάτωμα, η ανάσα του ήταν λαχανιασμένη όσο το χτυποκάρδι και το σουβλισμα υποχωρούσαν κάπως πάλι. Τα είχε καταφέρει! Κείτονταν στο πάτωμα, μπορούσε να κινηθεί. Σερνόταν προς τα μπρος στηριγμένος σε αγκώνες και γόνατα, αφήνοντας πίσω του μια γραμμή αίματος.

Γρήγορα βρέθηκε δίπλα στην καρέκλα τραβώντας με τα δόντια προς το μέρος του το πανωφόρι. Έλεσε μανιασμένα πάνω στο ρούχο. Με τον δεξιό αγκώνα στερέωσε το πανωφόρι, ξηλώνοντας με τα δόντια τη φόδρα. Οι πόνοι τον έκαναν απλώς πιο μανιασμένο ενώ τραβούσε και ξέσκιζε. Τελικά άνοιξε τη φόδρα με ένα σκίσιμο που ακούστηκε δυνατά.

Ξαφνικά ξέσπασε σε ασυγκράτητους λυγμούς. Η ανάμνηση τον είχε αρπάξει και τον τράνταζε, όπως μια αγριότητα το θύμα της. Η ανάμνησή της. Δεν θα την έβλεπε ποτέ πια. Το γνώριζε από τότε που τον παρέσυραν στην παγίδα, αίφνης όμως αυτό του έγινε τρομακτικά ξεκάθαρο. Πόσο πολύ την αγαπούσε! Πόσο πολύ!

Σιγά σιγά ηρέμησε πάλι. Η γλώσσα του αναζητούσε την κάφουλα. Είχε γεύση από ακαθαρσίες και χνούδια. Τελικά, όμως, εντόπισε τη λεία, ψυχρή επιφάνεια. Με τους κοπτήρες την τράβηξε προσεκτικά από τη φόδρα. Έγινε! Βρισκόταν στο στόμα του! Η κάφουλα που θα έδινε σε όλα τέλος! Ένα θριαμβευτικό μειδίαμα γλίστρησε πάνω από το πρόσωπό του, που ήταν γεμάτο ρυτίδες από τους πόνους.

Δεν θα έπαιρναν τίποτα χαμπάρι. Θα έριχναν την ευθύνη ο ένας στον άλλο. Ήταν ηλίθιοι.

Από πάνω άκουσε να χτυπάει δυνατά μια πόρτα. Σαν βροντή αντήχησε ο θόρυβος μες στο σκοτάδι. Βήματα στο τσιμέντο! Επέστρεψαν. Είχαν ακούσει την κραυγή; Τα δόντια του κρατούσαν την κάφουλα, έτοιμα να δαγκώσουν. Τώρα πια ήταν έτοιμος. Ανά πάσα στιγμή μπορούσε να δώσει τέλος. Περίμενε ακόμα λίγο. Έπρεπε να μπουν μέσα. Ήθελε να γευτεί τον θρίαμβό του ως το τελευταίο δευτερόλεπτο.

Έπρεπε να το δουν! Θα έστεκαν ανήμποροι εκεί δίπλα

και θα ήταν αναγκασμένοι να δουν πώς τους την έσκασε. Μόλις άνοιξαν την πόρτα έκλεισε τα μάτια, και διάχυτο φως διαπέρασε το σκοτάδι. Μετά δάγκωσε. Με ένα σιγανό κρακ, το γυαλί θρυμματίστηκε στο στόμα του.

Ο ΑΝΤΡΑΣ ΕΦΕΡΝΕ λίγο στον Γουλιέλμο Β'.¹ Το χαρακτηριστικό μουστάκι, το διαπεραστικό βλέμμα. Όπως στο πορτρέτο που ήταν κρεμασμένο στο δωμάτιο κάθε καλού Γερμανού την εποχή του Κάιζερ και που από μερικά δωμάτια δεν είχε ακόμη ξεκρεμαστεί, παρόλο που ο Κάιζερ είχε εδώ και πάνω από δέκα χρόνια παραιτηθεί και έκτοτε καλλιεργούσε τουλίπες στην Ολλανδία. Το ίδιο μουστάκι, τα ίδια αστραφτερά μάτια. Εκεί, όμως, σταματούσαν και τα κοινά σημεία. Αυτός ο Κάιζερ δεν φορούσε το χαρακτηριστικό πρωσικό κράνος. Ήταν κρεμασμένο μαζί με το ξίφος και τη στολή πάνω από το κρεβάτι. Αυτός ο άντρας δεν έφερε τίποτε άλλο πέρα από το στριφτό μουστάκι και μια επιβλητική στύση. Μπροστά του ήταν γονατιστή μια γυμνή γυναίκα, προικισμένη με πλούσιες καμπύλες, η οποία προφανώς σκόπευε να δείξει τον δέοντα σεβασμό στο αυτοκρατορικό σκήπτρο.

Ο Ρατ ξεφύλλιζε άκεφος τις φωτογραφίες, που είχαν όμως τραβηχτεί ακριβώς για να φτιάχνουν το κέφι. Άλλες λήψεις έδειχναν τον αυτοκρατορικό σωσία και τη σύντροφό του εν δράσει. Πάντως, με όποιον τρόπο κι αν μπλέκονταν

τα κορμιά τους, το χαρακτηριστικό μουστάκι ήταν πάντα στο κάδρο.

«Σαβούρα!»

Ο Ρατ κοίταξε γύρω του. Ένας αστυνομικός της Υπηρεσίας Προστασίας τον παρατηρούσε.

«Τέτοια σαβούρα», συνέχισε ο αστυνομικός με τη γαλάζια στολή* κουνώντας το κεφάλι του, «αυτό είναι προσβολή της Αυτού Μεγαλειότητας. Κάτι τέτοιο παλαιότερα θα σήμαινε φυλακή».

«Πάντως σίγουρα δεν φαίνεται και τόσο προσβεβλημένος ο Κάιζερ», είπε ο Ρατ. Έκλεισε τον φάκελο με τις φωτογραφίες και τον έσπρωξε πάνω στο ετοιμόρροπο γραφείο που είχαν θέσει στη διάθεσή του. Μοχθηρό βλέμμα κάτω από το κυλινδρικό πηλήκιο. Ο άντρας με τη γαλάζια στολή γύρισε δίχως να πει λέξη και πήγε προς τους συναδέλφους του. Οχτώ ένστολοι στέκονταν στον χώρο και συζητούσαν σχετικά χαμηλόφωνα, ενώ οι περισσότεροι ζέσταιναν τα χέρια τους με μια κούπα καφέ.

Ο Ρατ έριξε μια ματιά προς το μέρος τους. Γνώριζε πως οι αστυνομικοί του 220ού Αστυνομικού Τμήματος είχαν άλλες έγνοιες στο κεφάλι τους από το να προσφέρουν στήριξη σε ασφαλίτες της Άλεξ.** Σε τρεις μέρες τα πράγματα θ' αγρίευαν. Την Τετάρτη θα ήταν Πρωτομαγιά και ο αρχηγός της αστυνομίας Τσέργκαμπελ² είχε απαγορεύσει όλες τις διαδηλώσεις στο Βερολίνο, ενώ οι κομμουνιστές ήθελαν, παρά την απαγόρευση, να διαδηλώσουν. Στην αστυνομία επικρατούσε

* Οι αστυνομικοί της Υπηρεσίας Προστασίας φορούσαν γαλάζιες στολές. Υπηρετούσαν σε αστυνομικά τμήματα και όχι σε κεντρικές υπηρεσίες.

** Έτσι ονομάζουν οι Βερολινέζοι ακόμα και σήμερα την κεντρική πλατεία της πόλης, την Αλεξάντερπλάτς.

νευρικότητα. Οι φήμες για προσχεδιασμένο πραξικόπημα έδιναν κι έπαιρναν. Οι μπολσεβίκοι ήθελαν να παίξουν το παιχνίδι της επανάστασης και να στήσουν, έστω και με δέκα χρόνια καθυστέρηση, μια Σοβιετική Γερμανία. Και στο 22ο^ο Αστυνομικό Τμήμα οι αστυνομικοί ήταν πιο νευρικοί απ' ό,τι οι περισσότεροι συνάδελφοί τους στις υπόλοιπες περιοχές του Βερολίνου. Το Νόικελν³ ήταν μια εργατική συνοικία. Τελείως κόκκινη, όμως, ήταν η περιοχή του Βέντινγκ.⁴

Οι αστυνομικοί της Προστασίας κρυφομιλούσαν. Πού και πού έριχνε κανένας γαλάζιος καμιά κλεφτή ματιά προς τον αστυνόμο της Δίωξης Κοινού Εγκλήματος. Ο Ρατ έβγαλε ένα Overstolz από το πακέτο και το άναψε. Δεν χρειαζόταν να του το πουν πως εδώ ήταν τόσο καλοδεχούμενος όσο κι ο Στρατός της Σωτηρίας⁵ σε ένα νυχτερινό κλαμπ. Αυτό ήταν ολοφάνερο. Το Τμήμα Ηθών δεν είχε καθόλου καλή φήμη στους αστυνομικούς κύκλους. Ακόμα και μέχρι προ δύο ετών η κατά προτεραιότητα αποστολή της Επιθεώρησης Ε ήταν να παρακολουθεί την πορνεία στην πόλη. Σαν να λέμε δημοσιούπαλληλικό νταβατζιλίκι, αφού μόνο οι δηλωμένες στην αστυνομία ασκούσαν νομίμως το επάγγελμά τους. Και βεβαίως πολλοί υπάλληλοι αξιοποίησαν αυτή την εξάρτηση ξεδιάντροπα. Μέχρι που ένας νέος νόμος για την καταπολέμηση των αφροδισίων μετέφερε αυτές τις αρμοδιότητες από το Τμήμα Ηθών στις Υπηρεσίες Υγείας. Από τότε αντικείμενο της Επιθεώρησης Ε ήταν τα παράνομα νυχτερινά κλαμπ, οι μαστροποί και η πορνογραφία. Όπως και να 'χε το πράγμα, η φήμη της ουδόλως βελτιώθηκε. Διαρκώς υπήρχε η εντύπωση πως τους αστυνομικούς του συγκεκριμένου τομέα τους ακολουθούσε πάντα κάτι από τη βρόμα με την οποία ήταν απασχολημένοι επαγγελματικά.

Ο Ρατ φύσηξε τον καπνό του τσιγάρου προς τα πάνω. Από τα κυλινδρικά πηλήκια που κρέμονταν στην γκαρνταρόμπα έσταζε νερό στο πάτωμα από λινόλαιο, πράσινο λινόλαιο, σαν αυτό που είχαν στρώσει και στα γραφεία της Υπηρεσίας Δίωξης Κοινού Εγκλήματος στην Αλεξάντερπλατς. Το γκρι καπέλο του φαινόταν σαν ξένο σώμα ανάμεσα στο μαύρο λούστρο και στα αστραφτερά αστέρια που έδειχναν τους βαθμούς, καθώς και το πανωφόρι του, που κρεμόταν ανάμεσα στα γαλάζια αμπέχονα των αστυνομικών του Τομέα Προστασίας. Ένας πολίτης ανάμεσα σε ένστολους.

Ο καφές που του είχαν πάει στη γεμάτη βαθουλώματα εμαγιέ κούπα ήταν απάισιος. Ένα αηδιαστικό μαύρο ζουμί. Ούτε στο 220ό Αστυνομικό Τμήμα μπορούσαν, λοιπόν, οι αστυνομικοί να πησουν έναν καφέ. Γιατί τα πράγματα να είναι διαφορετικά στο Νόικελν απ' ό,τι στην Άλεξ; Εντούτοις ήπια ακόμα μια γουλιά. Δεν είχε και τίποτε άλλο να κάνει. Μόνο γι' αυτό καθόταν εκεί: για να περιμένει. Να περιμένει να χτυπήσει το τηλέφωνο.

Έπιασε ακόμα μια φορά τον φάκελο στο γραφείο. Οι φωτογραφίες, στις οποίες εικονίζονταν σωσίες των Χοεντσόλερν και άλλων Πρώσων επιφανών σε ενδιαφέρουσες στάσεις δεν ανήκαν στα συνήθη φτηνοπράματα. Δεν ήταν απλές εκτυπώσεις αλλά υψηλής ποιότητας φωτογραφίες μεγάλης αξίας, τακτοποιημένες όμορφα σε έναν φάκελο. Όποιος αγόραζε κάτι τέτοιο θα έπρεπε να ακουμπήσει κάμποσα μάρκα. Ήταν μόνο για τους υψηλούς κύκλους. Στον σταθμό της Αλεξάντερπλατς ένας πλανόδιος εφημεριδοπώλης πουλούσε τις φωτογραφίες μόνο λίγα βήματα από το αρχηγείο της αστυνομίας και τα γραφεία της Επιθεώρησης Ε. Ο άντρας είχε πέσει στα χέρια της περιπόλου μονάχα επειδή

είχε χάσει την ψυχραιμία του. Οι δυο αστυνομικοί ήθελαν απλώς να του δείξουν ότι μερικά συνηθισμένα περιοδικά του είχαν πέσει από την τάβλα που κουβαλούσε, όταν όμως πλησίασαν, αυτός πέταξε πάνω τους όλο το εμπόρευμα και το 'βαλε στα πόδια. Μαζί με τα περιοδικά, όμως, ανέμισαν και οι γυαλιστερές πορνοφωτογραφίες μπροστά στους νεαρούς αστυνομικούς, που είχαν κοκκινίσει από ντροπή. Ο θαυμασμός τους για την τεχνική των φωτομοντέλων τους έκανε σχεδόν να ξεχάσουν πως έπρεπε να καταδιώξουν τον μικροπωλητή που το 'χε σκάσει. Κι όταν επιτέλους άρχισαν την καταδίωξη, ο άντρας είχε εξαφανιστεί μέσα στο χάος των εργοταξίων γύρω από την Άλεξ. Κι όταν αμέσως μετά οι δυο αστυνομικοί έφτασαν στο αρχηγείο, έπρεπε πάλι να κοκκινίσουν όταν απέθεσαν το εύρημά τους επάνω στο γραφείο του Λάνκε δίνοντας αναφορά για το συμβάν. Ο προϊστάμενος της Επιθεώρησης Ε ήταν φωνακλάς. Ο υποστράτηγος Βέρνερ Λάνκε ήταν της άποψης ότι το να είναι φιλικός έβλαπτε το κύρος του. Ο Ρατ θυμήθηκε με ποιον τρόπο τον είχε υποδεχτεί προ τεσσάρων εβδομάδων ο νέος του προϊστάμενος.

«Γνωρίζω πως έχετε καλές διασυνδέσεις, Ρατ», του είχε πει απότομα ο Λάνκε. «Αν νομίζετε, όμως, πως γι' αυτό θα τη βγάλετε καθαρή, τότε κάνετε λάθος! Εδώ δεν θα βουλευτεί κανείς! Και σίγουρα όχι κάποιος τον οποίο δεν έχω ζητήσει εγώ».

Είχε ήδη σχεδόν περάσει τον πρώτο του μήνα στην Επιθεώρηση Ε. Ο χρόνος αυτός του φαινόταν σαν τιμωρία. Και ίσως τελικά να ήταν. Αν και δεν τον είχαν υποβαθμίσει, τον είχαν απλώς μεταθέσει. Έπρεπε να εγκαταλείψει την Κολονία, καθώς και τον Τομέα Ανθρωποκτονιών. Παρέμενε,

όμως, πάντα αστυνόμος αυτού του τομέα. Και δεν σκόπευε να μείνει αιωνίως στο Ηθών. Δεν κατανοούσε πώς το άντεχε αυτό ο θεός, οι συνάδελφοι πάντως μάλλον έκαναν κέφι με τη δουλειά στην Ε.

Ο ταξίαρχος Μπρούνο Βόλτερ, τον οποίο οι περισσότεροι συνάδελφοι αποκαλούσαν «θείο» λόγω των φιλικών του τρόπων, διηύθυνε την ομάδα των ερευνών τους, καθώς και τη σημερινή επικείμενη έφοδο. Έξω στην αυλή του αστυνομικού τμήματος βρισκόταν το όχημα της ομάδας, ο Βόλτερ συζητούσε με τις δυο κυρίες του γυναικείου τομέα της Δίωξης, καθώς και με τον υπεύθυνο της επιφυλακής για τις λεπτομέρειες της επιχείρησης, που θα ξεκινούσε από στιγμή σε στιγμή. Περιμένασαν μόνο τηλέφωνο από τον Γιένικε. Ο Ρατ φανταζόταν πώς θα καθόταν ο ψάρακας στο αποπνικτικό διαμέρισμα που είχε επιτάξει η αστυνομία για την παρακολούθηση του ατελιέ – στο ένα χέρι το τηλεσκόπιο, ενώ το άλλο να τρέμει νευρικά πάνω από το ακουστικό. Και ο αρχιφύλακας Στέφαν Γιένικε είχε έρθει αρχές Απριλίου στο Ηθών, *φρέσκο φρούτο απ' τη Σχολή*, όπως έλεγε για να τον πειράξει καμιά φορά ο Βόλτερ, επειδή ο Γιένικε είχε σταλεί στο τμήμα της Άλεξ απευθείας από την Αστυνομική Σχολή του Πότσνταμ. Ο ξανθός, λιγομίλητος νεαρός από την Ανατολική Πρωσία δεν τα 'χανε, όμως, με τα πειράγματα των παλαιότερων συναδέλφων. Έπαιρνε στα σοβαρά τη δουλειά του.

Το τηλέφωνο πάνω στο γραφείο χτύπησε. Ο Ρατ έσβησε το τσιγάρο κι έπιασε το γυαλιστερό, μαύρο ακουστικό.

Το όχημα της ομάδας σταμάτησε ακριβώς μπροστά από μια μίζερη πολυκατοικία στη Χέρμαν Στράσε. Οι περαστικοί

κοίταζαν καχύποπτα τους νεαρούς ένστολους καθώς πηδούσαν από την καρότσα. Η αστυνομία σ' αυτό το μέρος της πόλης ήταν μάλλον ανεπιθύμητη. Στο μισοσκόταδο της τοξωτής πύλης που οδηγούσε στους ακάλυπτους χώρους, περίμενε ο Γιένικε με τα χέρια στις τσέπες του πανωφοριού του, τον γιακά σηκωμένο και το γείσο του καπέλου κατεβασμένο στο μέτωπο. Ο Ρατ προσπάθησε να συγκρατήσει τα γέλια του. Ο Γιένικε είχε βάλει τα δυνατά του για να φαίνεται σαν σκληρός μπάτσος της μεγαλούπολης, τα κόκκινα μάγουλά του, όμως, πρόδιδαν τον επαρχιώτη.

«Πρέπει να 'ναι καμιά ντουζίνα άνθρωποι μέσα», είπε ο ψάρακας, προσπαθώντας να ακολουθήσει τον Ρατ και τον Βόλτερ. «Έχω δει έναν Χίντενμπουργκ,⁶ έναν Μπίσμαρκ,⁷ έναν Μόλτκε,⁸ έναν Γουλιέλμο Α'⁹ και έναν Γουλιέλμο Β', κι ακόμα έναν γερο-Φριτς».¹⁰

«Ελπίζω να 'ναι και μερικά κορίτσια», είπε ο θείος, πηγαινόντας προς τον δεύτερο ακάλυπτο. Οι δύο κυρίες χαμογέλασαν με ξιτισμένα μούτρα. Οι ασφαλίτες με πολιτικά και δέκα ένστολοι ακολουθούσαν τον ταξίαρχο στο οίκημα του δεύτερου ακάλυπτου. Στον ακάλυπτο έπαιζαν ποδόσφαιρο πέντε αγόρια με ένα τσίγκινο τενεκεδάκι. Μόλις είδαν τους αστυνομικούς, στάθηκαν αφήνοντας το τενεκεδάκι να κάνει με κρότο μια τελευταία πηρουέτα. Ο Βόλτερ έβαλε τον δείκτη στα χείλη του. Ο μεγαλύτερος πιτσιρικάς, γύρω στα έντεκα, έγνεψε βουβός. Πάνω έκλεισε ένα παράθυρο. *Φωτογραφικό εργαστήρι Γιόχαν Κένιχ, 4ος όροφος*, έγραφε μια μπρούντζινη ταμπέλα στο κλιμακοστάσιο.

Ο θείος είχε επιφορτίσει έναν από τους πολυάριθμους πληροφοριοδότες του στον υπόκοσμο του Βερολίνου για να βρει τα ίχνη του Κένιχ, γιατί ο φωτογράφος ήταν για την

αστυνομία άγραφο χαρτί. Έβγαζε οικονομικές φωτογραφίες διαβατηρίων για τη φτωχή πελατεία του Νόικελν, αλλά και τις κλασικές οικογενειακές φωτογραφίες: μωρά πάνω σε δέρματα πολικών αρκούδων, παιδάκια με σχολικές τσάντες, νεόνυμφους και ό,τι άλλο εν πάση περιπτώσει επιθυμούσε η πελατεία. Ως παλιόμουτρο δεν είχε κάνει ακόμη την εμφάνισή του. Ποινικό μητρώο καθαρό. Υπήρχε, όμως, μια καταχώριση. Πολιτική. Δεν χρειαζόταν να έχει υποπέσει οπωσδήποτε σε ποινικό αδίκημα κάποιος για να τραβήξει την προσοχή της αστυνομίας. Ο Ρατ είχε την ιδέα να σκαλίσει το πλούσιο αρχείο του τμήματος ΙΑ της Πολιτικής Αστυνομίας κι έπεσε πάνω σε μια σημείωση που βρισκόταν εκεί επί δέκα χρόνια: Το 1919, η Πολιτική Αστυνομία είχε καταχωρίσει τον Γιόχαν Κένιχ ως αναρχικό και του είχε ανοίξει έναν προσωπικό φάκελο, στον οποίο όμως πολύ σπάνια έμπαιναν νέα στοιχεία. Μετά τα χρόνια της επανάστασης δεν ήταν πια πολιτικά ενεργός, είχε περιοριστεί στον ιδιωτικό βίο, όπως τόσοι άλλοι. Τώρα όμως η εξόφθαλμη αποστροφή του για τη λάμψη και τη δόξα της Πρωσίας τον έβαζε πάλι σε μπλεξίματα με τον νόμο. Καθόλου περίεργο, σκέφτηκε ο Ρατ, να είσαι αντιμοναρχικός με τέτοιο επίθετο.* Απλώς δεν ταιριάζει.

Παρόμοιες σκέψεις έκανε κι ένας νεαρός αστυνομικός των ειδικών δυνάμεων επιφυλακής.

«Ο Κάιζερ γαμεί στους βασιλιά», είπε, κοιτώντας τριγύρω μ' ένα πονηρό χαμόγελο.

Κανείς δεν γέλασε. Ο Βόλτερ έβαλε τον χωρατατζή μπροστά στην είσοδο του ακάλυπτου, ενώ αυτός με την υπόλοιπη

* Κένιχ (König) στα γερμανικά σημαίνει βασιλιάς.

ομάδα ανέβηκαν όσο πιο αθόρυβα γινόταν στο μισοσκότεινο κλιμακοστάσιο, όπου μόλις και μετά βίας έμπαινε το φως της μέρας. Κάπου στο κτίριο, ένα ραδιόφωνο έπαιζε τραγουδάκια της εποχής. Στον δεύτερο όροφο άνοιξε μια πόρτα και μια γκριζομάλλα θείτσα έβγαλε δειλά το κεφάλι της, αλλά τραβήχτηκε γρήγορα μόλις είδε τους αστυνομικούς, δυο γυναίκες και δώδεκα άντρες, που δεν είχαν κάνει καθόλου θόρυβο. Στάθηκαν στον τελευταίο όροφο, μπροστά στην τελευταία πόρτα. *Γιόχαν Κένιχ, Φωτογράφος*, έγραφε η κιτρινωμένη και τσακισμένη ταμπέλα, χαρτονένια αυτή τη φορά κι όχι μπρούντζινη. Ο Βόλτερ δεν μίλησε. Κοίταξε για λίγο τον αρχηγό της ομάδας εφόδου κι έβαλε τον δεξιό του δείκτη στα χείλη. Τώρα ακουγόταν μόνο το ραδιόφωνο και κάτι κορναρίσματα από μακριά. Ένα δυνατό χτύπημα ακούσε για να ρίξει την πόρτα, ο Βόλτερ όμως έκανε στην άκρη τον αρχηγό της ομάδας. Ο Ρατ είδε τον θείο να βγάζει ένα αντικλειδί απ' το πανωφόρι και να το βάζει στην κλειδαριά. Δεν χρειάστηκε ούτε πέντε δευτερόλεπτα για ν' ανοίξει. Πριν σπρώξει την πόρτα, ο Βόλτερ τράβηξε το υπηρεσιακό όπλο του. Έκαναν κι οι άλλοι το ίδιο. Μόνο ο Ρατ δεν τράβηξε το Mauser.¹¹ Μετά το επεισόδιο στην Κολονία είχε ορκιστεί να μην αγγίξει όπλο αν μπορούσε να το αποφύγει. Άφησε τους συναδέλφους του να μπουν κι έμεινε έξω από την πόρτα. Από εκεί παρατηρούσε την απίστευτη σκηνή που διαδραματιζόταν στο ατελιέ την ώρα που οι αστυνομικοί έμπαιναν στον μεγάλο χώρο.

Σ' έναν πράσινο καναπέ ένας μυώδης Χίντενμπουργκ μοχθούσε πάνω σε μια γυμνή γυναίκα που από μακριά έφερνε της Μάτα Χάρι. Παραδίπλα στεκόταν ένας φαντάρος με στολή και πρωσικό κράνος. Το αν θα βόλευε τη Μάτα

Χάρι μετά ή αν θα ήταν βοηθός του στρατάρχη στις περιπτώξεις δεν ήταν σαφές. Οι υπόλοιποι συντελεστές, οι μισοί γυμνοί, χάζευαν τη σκηνή υπό το φως πολλών προβολέων και διασκέδαζαν φτιαγμένοι. Ένας τραγογένης καθόταν πίσω από μια φωτογραφική μηχανή κι έδινε διαταγές στον στρατάρχη.

«Γύρνα το κωλαράκι της Σοφί λιγάκι προς τα μένα... Λίγο ακόμα... Τώρα μάλιστα. Σταθείτε, καιαιαιαι – αυτό ήταν!»

Ακόμα μια φωτογραφία. Θαυμάσια. Όλα αποδεικτικό υλικό. Κανείς απ' την εκλεκτή παρέα δεν είχε πάρει χαμπάρι ότι μες στο ατελιέ βρίσκονταν αρκετοί αστυνομικοί με προτεταμένα όπλα. Οι νεαροί αστυνομικοί είχαν στραβολαιμιάσει για να βλέπουν καλά, καθώς έμπαιναν όλο και πιο μέσα. Θόρυβος έγινε μόνο όταν πάνω στο στριμωξίδι ένας προβολέας έπεσε στο πάτωμα.

Κάθε κουβέντα σταμάτησε. Όλα τα πρόσωπα στράφηκαν προς την πόρτα κι αμέσως πάγωσαν. Μόνο ο Χίντενμπουργκ κι η Μάτα Χάρι συνέχιζαν σαν να μη συνέβη τίποτα.

«Ψηλά τα χέρια! Αστυνομία!» φώναξε ο Βόλτερ. «Όλοι στο αρχηγείο. Κάθε αντίσταση είναι περιττή. Αφήστε τα όλα όπως είναι! Ειδικά αν υπάρχει όπλο!»

Τώρα πια κοίταζαν και ο Χίντενμπουργκ με τη Μάτα Χάρι. Κανείς δεν σκέφτηκε να αντισταθεί. Κάποια χέρια σηκώθηκαν, κάποια κάλυψαν αυτόματα τα γεννητικά όργανα. Και οι τέσσερις γυναίκες του ατελιέ ήταν γυμνές ή ημίγυμνες. Οι αστυνομικές τους έδωσαν μάλλινες κουβέρτες για να σκεπαστούν και μετά ανέλαβαν δράση οι ένστολοι. Ακουστήκαν οι πρώτες χειροπέδες. Ο Κένιχ άρχισε να λέει κάτι μπουρδες περί ερωτισμού και ελευθερίας της τέχνης,

το βούλωσε, όμως, μόλις τον κατσάδιασε ο Βόλτερ. Μετά ήρθε η σειρά των διασήμων. Κλικ του Μπίσμαρκ. Κλικ για τον Φρειδερίκο τον Μεγάλο. Ο γερο-Φριτς είχε δάκρυα στα μάτια όταν του πέρασαν τις σιδεριές. Τους τσουβάλιασαν όλους έναν έναν. Τον Χίντενμπουργκ και τη Μάτα Χάρι τους μάζεψαν από τον καναπέ. Για τα παιδιά των ειδικών δυνάμεων ήταν τελικά παιχνιδάκι. Άσε που το διασκέδασαν κιόλας!

Ο Ρατ είχε δει αρκετά και γύρισε στο κλιμακοστάσιο. Δεν υπήρχε πια κίνδυνος να ξεφύγει κανείς. Στεκόταν στα κάγκελα και κοίταζε κάτω. Είχε πάρει το καπέλο στα χέρια του κι έπαιζε με την γκρι τσόχα. Τώρα θ' άρχιζαν οι ανακρίσεις στο αρχηγείο. Πολλή δουλειά μόνο και μόνο για να στήσουμε στον τοίχο μερικούς κακομοίρηδες που έβγαζαν το ψωμί τους φωτογραφίζοντας μπαλαμούτια και προσβάλλοντας το εθνικό φρόνημα. Αυτούς, βέβαια, που ήταν πίσω απ' όλα αυτά και έβγαζαν τα χοντρά χρήματα δεν θα τους ακουμπούσε κανείς. Πάλι οι φουκαράδες θα βρίσκονταν πίσω απ' τα κάγκελα. Ο Λάνκε αισθανόταν ευτυχής που θα εμφανιζόταν ενώπιον του αρχηγού της αστυνομίας. Τίποτε, όμως, δεν θ' άλλαζε. Ο Ρατ προσπαθούσε πραγματικά να βρει ένα νόημα σ' όλα αυτά. Όχι πως ανεχόταν την πορνογραφία. Αλλά δεν τον απασχολούσε κιόλας. Έτσι ήταν ο κόσμος από τότε που γίναμε άνω-κάτω. Το 1919, η Επανάσταση ανέτρεψε όλες τις ηθικές αξίες. Το 1923, ο πληθωρισμός όλες τις υλικές. Δεν υπήρχε κάτι σπουδαιότερο να απασχολεί την αστυνομία; Να διατηρεί την τάξη και την ησυχία, για παράδειγμα, και να φροντίζει να μη δολοφονείται κόσμος ατιμώρητα; Στο Τμήμα Ανθρωποκτονιών γνώριζε πολύ καλά γιατί εργαζόταν στην αστυνομία. Αλλά στο

Ηθών; Ποιος θα 'δινε πεντάρα για μερικά πορνό; Ίσως κά-
νενας από κείνους τους αυτόκλητους απόστολους της ηθι-
κής, που είχαν βρει τη θέση τους και μέσα στη Δημοκρατία.
Ο Ρατ, όμως, δεν ανήκε σ' αυτούς.

Ο θόρυβος από ένα καζανάκι τον απέσπασε από τις σκέ-
ψεις του. Στα μισά της σκάλας άνοιξε μια πόρτα. Ένας κομ-
ψός άντρας, που τακτοποιούσε τις τιράντες του, σάστισε
όταν είδε τον Ρατ να στέκεται εκεί πάνω. Ο αστυνόμος ανα-
γνώρισε το πρόσωπο. Ένα πρόσωπο που έλειπε από τη συλ-
λογή. Το στριφτό μουστάκι, τα αυστηρά μάτια, που τώρα
κοίταζαν με έκπληξη. Ο Ψευτογουλιέλμος Β' αντελήφθη
αμέσως τι συνέβαινε. Μ' ένα πήδημα βρέθηκε πίσω από τα
κάγκελα μισό όροφο κάτω. Τα γρήγορα, κοφτά βήματά του
ακούγονταν έντονα καθώς έτρεχε προς τα κάτω. Ο Ρατ ακο-
λούθησε. Ενστικτωδώς. Ήταν μπάτσος και κυνηγούσε κα-
κοποιό. Και μάλιστα τέτοιοι, που το έγκλημά του δεν ήταν
άλλο απ' το ότι έμοιαζε σε έναν έκπτωτο αυτοκράτορα και
φωτογραφιζόταν ενώ πηδούσε. Δεν είχε καιρό να εξηγήσει
στους συναδέλφους. Οι σκάλες ήταν τόσο σκοτεινές, που
δεν μπορούσε να ξεχωρίσει τα σκαλοπάτια. Περισσότερο
σκόνταφτε, παρά έτρεχε. Τελικά έφτασε στο ισόγειο. Το
φως της μέρας τον τύφλωσε. Έπεσε πάνω στον αστυνομικό
των ειδικών δυνάμεων χωρίς να σκοντάψει επάνω του, πα-
ρόλο που τον είχε ρίξει κάτω.

«Πού 'ν' τος;» ρώτησε ο Ρατ, κι ο νεαρός αστυνομικός,
που προ ολίγου έκανε καλαμπούρια με καυλιάρηδες αυτο-
κράτορες, έδειξε με ένοχο βλέμμα προς τη Χέρμαν Στράσε.

«Καταδιώκω τον ύποπτο. Ειδοποιήστε!» μούγκρισε
ο Ρατ. Μετά όρμησε μέσα από τις πόρτες προς τη Χέρ-
μαν Στράσε. Είχε σταματήσει να βρέχει, η άσφαλτος

όμως γλιστρούσε ακόμη. Μπροστά στην είσοδο περίμενε η κλούβα να πάρει τη νέα σοδειά για την Άλεξ. Πού ήταν όμως ο Γουλιέλμος Β΄; Ο Ρατ κοίταξε γύρω του. Παντού, και στο πεζοδρόμιο και στο οδόστρωμα, υπήρχαν υλικά οικοδομής. Δοκάρια, σίδερα, σωλήνες, όλα για το εργοτάξιο του υπόγειου σιδηρόδρομου της Χέρμαν Στράσε. Όλοι προσπερνούσαν, ο οδηγός της κλούβας όμως είχε κατέβει στο μεταξύ κι έκανε νόημα στον αστυνόμο. Ο Ρατ σκαρφάλωσε βλαστημώντας πάνω σε μια στοίβα σανίδες κι εκεί είδε τον πορνοκάιζερ: Έτρεχε σκυφτός με κρεμασμένες τις τιράντες του στη Χέρμαν Στράσε με κατεύθυνση τη Χέρμαν Πλατς.

«Αλτ. Στάσου! Αστυνομία!» φώναξε ο Ρατ. Η φωνή του ήχησε σαν σήμα εκκίνησης στ' αφτιά του Κάιζερ. Αυτός σήκωσε το κορμί του και τινάχτηκε μπροστά και, διασχίζοντας το οδόστρωμα, ανέβηκε στο πεζοδρόμιο λέφτοντας πάνω στους περαστικούς.

«Σταματήστε τον!» φώναξε ο Ρατ. «Αστυνομία!»

Κανείς δεν αντέδρασε.

«Μη σκοτίζεσαι», άκουσε μια γνωστή φωνή πίσω του. «Εδώ κανείς δεν βοηθά τους μπάτσους». Ο Βόλτερ τον χτύπησε στον ώμο. «Τρέχα», είπε ο θείος κι όρμησε παρέα. «Μαζί θα τον πιάσουμε τον κερατά!»

Ο Ρατ έμεινε έκπληκτος με τον Βόλτερ, που, αν και παχουλός, έτρεχε γρήγορα στην κάπως κατηφορική Χέρμαν Στράσε. Με δυσκολία τον ακολούθησε. Τον έφτασε λίγο πριν από τη Χέρμαν Πλατς.

«Τον βλέπεις;» ρώτησε λαχανιασμένος ο Ρατ. Ένωσε σουβλιές στα πλευρά και στηρίχτηκε σ' έναν φανοστάτη. Μόλις εκείνη τη στιγμή πρόσεξε πως τόση ώρα κρατούσε το καπέλο στο χέρι και το ξαναφόρεσε. Ο Βόλτερ του 'κανε

νόημα να συνεχίσουν προς τη Χέρμαν Πλατς. Μπροστά τους υψωνόταν το γιγαντιαίο γιαπί του Κάρστατ¹² ως τον ουρανό. Το νέο πολυκατάστημα θα έδινε στη μικροαστική Χέρμαν Πλατς έναν αέρα Νέας Υόρκης. Τα εγκαίνια ήταν προγραμματισμένα γι' αυτό το καλοκαίρι. Προς το παρόν, όμως, δεν φαινόταν παρά ένας τεράστιος σκελετός, πλαισιωμένος με αναβατόρια και γεραμούς. Οι κολοσσιαίοι πύργοι στη βόρεια και νότια πλευρά του κτιρίου έφταναν τα εξήντα μέτρα. Ο Γουλιέλμος έτρεχε προς τη νότια γωνία της οικοδομής, περνώντας τη διασταύρωση ανάμεσα σε αυτοκίνητα που κόρναραν. Λίγο έλειψε να τον παρασύρει το τραμ της γραμμής 29, που έμπαινε στη Χέρμαν Πλατς. Την τελευταία στιγμή, όμως, χάθηκε μ' ένα εντυπωσιακό άλμα πίσω από τον συρμό. Περίμεναν να περάσει το τραμ από μπροστά τους. Τα ίχνη του άντρα είχαν, όμως, χαθεί. Πέρασαν τη διασταύρωση και έμειναν να κοιτάζουν την πλατεία.

«Στον υπόγειο σίγουρα δεν κατάφερε να φτάσει», είπε ο Βόλτερ. «Τόσο χρόνο δεν είχε».

«Γι' αυτό, όμως, είχε χρόνο», είπε ο Ρατ κι έδειξε τον φράχτη στο γιαπί. Ένας πρόχειρος τοίχος από σανίδες, γεμάτος αφίσες, δυο μέτρα ψηλός, προστάτευε την τεράστια οικοδομή από το μεγάλο πλήθος της Χέρμαν Πλατς.

Ο θεός έκανε νεύμα. Πλησιάζοντας το γιαπί, τα μάτια τους αναζητούσαν το σημείο απ' το οποίο θα μπορούσε να 'χει πηδήξει μέσα στο εργοτάξιο. *Διεκδικήστε τα δικαιώματά σας! Διαδηλώστε την Πρωτομαγιά!* είχε γράψει κάποιος με κόκκινο χρώμα στον φράχτη πάνω από τις διαφημίσεις.

Εκεί! Η αφίσα!

Ο Ρατ κοίταξε τον Βόλτερ. Την ίδια στιγμή πρέπει να το 'χε δει κι εκείνος. Πλησίασαν τη διαφήμιση της Sinalco και

παρατήρησαν από κοντά. Ανάμεσα στο S και στο C το χαρτί ήταν σκισμένο. Βρόμικα ίχνη σαν από παπούτσι. Καμιά φθορά. Μόνο ίχνη αναρρίχησης.

Ο Βόλτερ έσκυψε και του 'κανε σκαμνάκι. Ο Ρατ τεντώθηκε πάνω στο υγρό, γλιστερό ξύλο και ανεβαίνοντας κοίταξε τριγύρω προσεκτικά. Τον είδε! Ο Γουλιέλμος έτρεχε προς την Ούρμπαν Στράσε κι είχε σχεδόν φτάσει στην άλλη άκρη του εργοταξίου. Μια μεγάλη απόσταση, σίγουρα τριακόσια μέτρα, αφού η πρόσοψη του πολυκαταστήματος έπανε ολόκληρη τη μεγάλη πλευρά της Χέρμαν Πλατς.

«Πάει για την Ούρμπαν Στράσε. Πιάσ' τον!» φώναξε ο θείος που, πηδώντας πάνω απ' τον φράχτη, ξανάρχισε την καταδίωξη. Αν ο Μπρούνο του 'κοβε τον δρόμο, θα τον είχαν του χεριού τους. Ο Γουλιέλμος τον είχε δει. Το βλέμμα του έδειχνε πως ήταν σε μεγάλη ένταση. Είχε φτάσει τώρα στον βόρειο πύργο και πέρασε το αναβατόριο που ήταν δίπλα με κατεύθυνση τον φράχτη της Ούρμπαν Στράσε. Σε λίγο θα 'πεφτε στην παγίδα. Κι όμως στάθηκε. Έκανε μεταβολή και χάθηκε πίσω απ' τη σιδερένια σκαλωσιά του ανελκυστήρα. Αμέσως τον είδε ο Ρατ να σκαρφαλώνει σαν αίλουρος πάνω στα σίδερα. Δεν θα τα παρατούσε τόσο εύκολα. Ο Ρατ δεν το σκέφτηκε και πολύ. Έπρεπε να τον ακολουθήσει.

Με τον ίδιο τρόπο αδύνατον. Ο πορνοκάιζερ πρέπει να 'ταν ή σαлтаδόρος ή ακροβάτης. Ίσως και τα δύο. Αστυνομικός χωρίς εμπειρία τσίρκου δεν θα τα κατάφερνε. Ο Ρατ αποφάσισε να πάει στη σκαλωσιά και πήδηξε πάνω στην πρώτη σκάλα που βρήκε. Προσεκτικά. Όροφο τον όροφο ανέβαινε προς τα πάνω προσέχοντας να μην τον χάσει απ' τα μάτια του. Ήταν Κυριακή και το τεράστιο εργοτάξιο άδειο. Μόνο δυο άνθρωποι υπήρχαν ανάμεσα στους όγκους από

ατσάλι και ξύλο. Οι σκάλες, όμως, δεν έφταναν παραπάνω. Η σκαλωσιά σταματούσε στον έβδομο όροφο, τον τελευταίο του κτιρίου. Ο ανελκυστήρας υλικών βρισκόταν, όμως, στον βόρειο πύργο, που έμοιαζε με γκρεμισμένο ουρανοξύστη, κι η σκαλωσιά του έφτανε κάτι ορόφους ψηλότερα. Ο Γουλιέλμος είχε σκαρφαλώσει κι άλλο. Θα 'φτανε ως την κορυφή; Έτσι φαινόταν. Ο Ρατ αναστέναξε. Εκείνη την ώρα ευχόταν μόνο να μην κοιτάξει προς τα κάτω. Μόνο αυτό! Ο Κάιζερ συνέχισε την αναρρίχσή του στη σκαλωσιά, εξήντα μέτρα πάνω απ' το έδαφος. Ο Ρατ προσπαθούσε να μην το σκέφτεται και κοίταζε μόνο μπροστά. Έπρεπε να βαδίσει πάνω σε σανίδες που έτριζαν για να φτάσει τον βόρειο πύργο. Ακόμα μια σκαλωσιά, ακόμα μια σκάλα, κι άντε πάλι απ' την αρχή. Όμως, δεν έβλεπε τον Κάιζερ. Δεν σκέφτηκε. Έπρεπε να συνεχίσει. Κάποια στιγμή θα τον έφτανε. Τελικά, έφτασε στο πιο ψηλό σημείο της σκαλωσιάς του πύργου με κομμένη την ανάσα. Ακούμπησε το κεφάλι του σ' έναν παγωμένο στυλοβάτη.

Λαχανιασμένος, κοίταξε γύρω. Πού ήταν ο μάγκας; Τίποτα. Γιατί δεν παραδινόταν ο γαμημένος; Δεν το έβλεπε πως δεν γλίτωνε;

Τα χέρια του έτρεμαν στον στυλοβάτη μόλις κοίταξε προς τα κάτω. Γιατί άραγε κοιτάζοντας ένιωθε και έλξη και πανικό; Ανθρωπάκια κι αυτοκινητάκια πήγαιναν πέρα-δώθε στη Χέρμαν Πλατς. Τα γόνατά του λύγιζαν. Πάνω απ' τις στέγες διακρινόταν το Κρόιτσμπεργκ και ο μεγάλος όγκος του σιδηροδρομικού σταθμού Γκέρλιτσερ Μπάνχοφ¹³ ανάμεσα σε μια θάλασσα από σπίτια, και στο βάθος διαγράφονταν πάνω στον γκρίζο ουρανό οι καμινάδες του εργοστασίου ηλεκτρισμού Κλίνγκενμπεργκ.¹⁴

Με το ζόρι κοίταξε πάλι τη σκαλωσιά. Πού ήταν ο ψευτοκάιζερ; Κατέβαινε πάλι; Αν ήταν έτσι, θα 'πεφτε στα χέρια του Μπρούνο. Αν όμως ο λεβέντης μας σκαρφάλωνε ακόμη εδώ πάνω, ήταν δική του δουλειά να σπρώξει τον ποντικό στη φάκα. Δουλειά του Ρατ, του υποφοβικού. Προσπαθούσε ν' αφουγκραστεί, ο αέρας όμως φυσούσε δαιμονισμένα. Κατέβηκε προσεκτικά έναν όροφο κάτω, όπου ο αέρας ακουγόταν λιγότερο.

Και ξαφνικά βρέθηκε μπροστά στον Γουλιέλμο Β'.

Ήταν το ίδιο ταραγμένος όσο κι ο αστυνόμος. Τα μάτια του ήταν γουρλωμένα, ενώ το μισό μουστάκι είχε χαθεί κατά την καταδίωξη.

«Χάσου, ρε μπάτσε», είπε. Η φωνή του ήχησε νευρική και διαπεραστική. Κάθε άλλο παρά μεγαλοπρεπής. Το βλέμμα του είχε κάτι το παρανοϊκό, εντύπωση που το μακιγιάζ την έκανε εντονότερη.

Κοκαΐνη, σκέφτηκε αμέσως ο Ρατ. Είναι κοκάκις. Σνίφαρε πριν στην τουαλέτα. Μάλλον τη βάψαμε!

«Φιλαράκο», του είπε, προσπαθώντας να δώσει ήρεμο τόνο στη φωνή του, «όπως βλέπεις, δεν έχει νόημα. Το σκαρφάλωμα δεν το γλιτώσαμε, ας γλιτώσουμε τα χειρότερα».

«Δεν θα γλιτώσουμε τα χειρότερα», απάντησε με βαριά βερολινέζικη προφορά. Ξαφνικά κάτι μεταλλικό φάνηκε στο χέρι του. Τώρα μάλιστα, σκέφτηκε ο Ρατ. Κοκάκις με σιδερικό.

«Άσ' τοπραματάκι κάτω», του είπε. «'Η δώσ' το μου. Και σου δίνω τον λόγο μου. Ούτε πιστόλι είδα στα χέρια σου ούτε αστυνομικό απειλήσες».

«Άσε το παραμύθι, ρε μαλάκα!»

«Και την εξύβριση οργάνου θα ξεχάσω».

«Κι αν σου ανοίξω μια τρύπα στην κεφαλα; Θα το ξεχάσεις κι αυτό;»

«Θέλω απλώς να μιλήσω μαζί σου λογικά».

Το πιστόλι άρχισε να τρέμει ελαφρά στο χέρι του. Ο Ρατ είδε ότι ήταν μάλλον μικρού διαμετρήματος. Η απόσταση ανάμεσά τους, όμως, ήταν μικρή. Αρκούσε για φόνο μπάτσου.

«Ρε γαμημένη μπάτσε, τι θέλεις; Να με νανουρίσεις μέχρι να 'ρθει ο κολλητός σου για βοήθεια;»

Ο κοκάκιας δεν μπορούσε να διανοηθεί πόσο σωστά είχε μαντέψει. Ο Ρατ είχε δει πως ο Βόλτερ σκαρφάλωνε αργά σε κάτι σανίδια πίσω απ' τον Κάιζερ.

«Ο κολλητός μου σε περιμένει κάτω», του είπε. «Απ' αυτόν δεν ξεφεύγεις ακόμα κι αν με καθαρίσεις. Έχει κι αυτός πιστόλι, και μάλιστα μεγαλύτερο απ' το παιχνιδάκι σου».

«Να σου δείξω τι κάνει το παιχνιδάκι;»

Ο άντρας σήκωσε το πιστόλι, όμως την ίδια στιγμή ο Βόλτερ τον είχε αρπάξει από πίσω. Με τα δυο χέρια είχε ακινητοποιήσει το δεξιό χέρι του, που κρατούσε το όπλο. Ο Βόλτερ προσπάθησε να πιάσει το όπλο τεντώνοντας το χέρι του όσο μπορούσε, και τελικά τα κατάφερε...

Τότε ακούστηκε ένας πυροβολισμός.

Ο Ρατ άκουσε τη σφαίρα να σφυρίζει δίπλα στ' αφτί του. Ακούστηκε κάποιο ξύλο να σπάει. Έσκυψε ενστικτωδώς.

Ο ψευτοκάιζερ κοίταζε χαζομένος κι αφέθηκε για λίγο. Ο Βόλτερ δεν έχασε στιγμή και χτύπησε το χέρι με το όπλο πάνω σε μια χαλύβδινη δοκό με όλη του τη δύναμη. Ακούστηκε πρώτα μια κραυγή πόνου και μετά το όπλο πάνω στα σανίδια. Ο θείος τον γύρισε και του 'ριξε μια γροθιά με το δεξί στο στομάχι. Διπλώθηκε στο λεπτό. Ο ογκώδης

αστυνόμος συνέχισε, όμως, και μ' ένα αριστερό κροσέ, μέχρι που ο Γουλιέλμος σωριάστηκε στις σανίδες. Ενώ ήταν αναίσθητος, ο Βόλτερ του 'ριξε λαχανιασμένος και μια κλοτσιά στα πλευρά.

«Τι μαλάκας!»

Τον έδεσε με τις χειροπέδες στη σκαλωσιά και μάζεψε το πιστόλι από κάτω.

«Παραλίγο, Γκέρεον», του είπε. «'Επρεπε να 'χες τραβήξει το όπλο σου».

«Χρειαζόμουν και τα δυο χέρια για να σκαρφαλώνω».

Ο Ρατ γνώριζε πως ο θεός είχε δίκιο: Ήταν αυταπάτη να πιστεύεις πως η δουλειά στο Ηθών γίνεται και χωρίς όπλο. Η αστυνομία είναι αστυνομία. «Ευχαριστώ, συνάδελφε», είπε τελικά, όταν κατάλαβε ότι ο Βόλτερ είχε αγνοήσει τα λόγια του.

«Ευχαριστώ, συνέταιρε. Έτσι το λέμε», είπε ο Βόλτερ, χτυπώντας τον στον ώμο. Ο ταξιαρχος έβγαλε έναν σουγιά και κινήθηκε προς τη μεγάλη τραβέρσα που βρισκόταν πίσω από τον Ρατ. Σε λίγο είχε βγάλει τη σφαίρα που είχε σφηνωθεί εκεί. Την πήρε και πήγε στον κοκάκια, που εν τω μεταξύ είχε αρχίσει να συνέρχεται και να σηκώνεται με τις χειροπέδες. Ο Βόλτερ του 'δωσε ένα χαστουκι τόσο δυνατό, που η μύτη του μάτωσε. Τρομαγμένος, κοίταζε τον αστυνομικό που 'χε κάτσει ακριβώς μπροστά του πάνω στις σανίδες πηγαίνοντάς του τη σφαίρα μπροστά στη μύτη.

«Θα έπρεπε να είσαι ευγνώμων, παλιομαλάκα», του είπε ο Βόλτερ.

Ο παλιομαλάκας έφτυνε αίμα.

«Και ξέρεις γιατί;»

Τα μάτια του άστραφταν όλο ένταση.

«Σε είχα προειδοποιήσει πως αν σκότωνες αστυνομικό θα σου έπαιρναν το κεφάλι».

Συνέχισε να φτύνει αίμα.

«Τώρα πας για απόπειρα. Ξέρεις τι κάνουμε με τύπους σαν εσένα;»

Ο κοκάκιος έγνεψε αρνητικά.

«Δεν ξέρεις; Άκου καλά, λοιπόν: Θα πας στο Πλέτσεν-ζε,¹⁵ κι εκεί θα φροντίσουμε να σε βάλουν με τους σκληρούς. Κι εμείς θα τους εξηγήσουμε ότι γαμάς παιδάκια. Καταλαβαίνεις τι τους κάνουν εκεί αυτούς που γαμούν παιδάκια. Και οι φύλακες δεν είναι τόσο ηλίθιοι για να σε προστατεύσουν. Ξέρω κόσμο που θα προτιμούσε την εκτέλεση. Θα προτιμούσαν να 'χαν σκοτωθεί, παρά να τα βάλουν με αστυνομικό».

Ο άλλος τον κοίταξε τρομοκρατημένος.

Ο Βόλτερ γύρισε στον Ρατ.

«Τι θα κάνουμε μ' αυτόν τον κερατά;» ρώτησε.

Ο Ρατ κούνησε τους ώμους. Ο θείος στράφηκε στον κοκάκιο.

«Καταλαβαίνεις, βεβαίως, πως εμείς είμαστε οι μόνοι φίλοι που σου 'χουν απομείνει σ' αυτόν τον άθλιο κόσμο». Έπαιξε με τη σφαίρα στα δάχτυλά του. «Αυτό εδώ είναι ένα αποδεικτικό στοιχείο. Μ' αυτή τη σφαίρα πυροβόλησες τον συνέταιρό μου. Και παραλίγο να τον πετύχεις».

Την έβαλε στην τσέπη του σακακιού του.

«Μπορεί, όμως, και να μην πυροβόλησες ποτέ».

Ο Βόλτερ περίμενε μέχρι να αντιληφθεί ο άλλος τι του είχε πει. Μετά πήρε το πιστόλι από την κάννη με την άκρη των δαχτύλων του και τ' άφησε να αιωρείται. Σαν μάγος σε βαριετέ, που είχε υπνωτίσει κάποιον εθελοντή απ' το κοινό

και του κατηύθυνε τις κινήσεις. Τα μάτια του κοκάκια προ-
σπαθούσαν ν' ακολουθήσουν την κίνηση του όπλου.

«Ωραίο μοντέλο! Μικρό, αλλά εύχρηστο». Ο Βόλτερ σφύριζε ανάμεσα στα δόντια του. «Ω, ένα Lignose! Διαμέ-
τρημα 6,75. Με τα δακτυλικά σου αποτυπώματα. Η χαρά
κάθε δικαστή». Έβαλε το πιστόλι στην τσέπη του.

Ο κοκάκιος ξαναβρήκε τελικά τη μιλιά του.

«Τι θες, ρε μπάτσε;» είπε βαριανασαίνοντας. Τα μάτια
του έπαιζαν διαρκώς πέρα-δώθε. Φόβος κι ελπίδα εναλλάσ-
σονταν στο βλέμμα του.

«Θέλω να σου εξηγήσω πως τώρα από σένα και μόνο
εξαρτάται το μέλλον σου. Είναι εξαιρετικά απλό. Δώσε βάση
και σ' το ξεκαθαρίζω μια και καλή. Απ' αυτή τη στιγμή ανή-
κεις μόνο σ' εμένα και στον φίλο μου». Ο Βόλτερ έδειξε τον
Ρατ, που στο μεταξύ είχε πλησιάσει αρκετά. «Κάθε φορά
που θα σε ρωτάμε, θα έχεις έτοιμες απαντήσεις. Πάντα. Το
αν θα σε επισκεπτόμαστε μέρα ή νύχτα, αυτό είναι αδιά-
φορο». Του έβγαλε τις χειροπέδες και τον σήκωσε απ' τον
γιακά. «Για να δούμε τι κατάλαβες. Αν τα πάμε καλά, τότε
δεν χρειάζεται να 'ρθεις στο αρχηγείο».

«Δεν έχω καρφώσει ποτέ κανέναν. Ψάξτε αλλού να
βρείτε τα λιγούρια σας!»

«Για όλα υπάρχει η πρώτη φορά. Τύποι σαν κι εσένα το
ξέρουν καλά αυτό». Στα χείλη του Βόλτερ διαγράφηκε ένα
σχεδόν γοητευτικό χαμόγελο. «Πίστεψέ με. Το συνηθίζει
αυτό κανείς. Κι ίσως σου βγει και σε καλό, αν είμαστε ευχα-
ριστημένοι μαζί σου».

«Κι αν σας πω πως δεν σας παίρνει;»

«Τότε σκέψου απλώς ό,τι σου είπα για το Πλέτσεντζε!
Αυτό, νομίζω, θα κάνει την απόφασή σου πιο εύκολη».

Οι βρεγμένοι δρόμοι, αστραφτεροί, καθρέφτιζαν έναν γκριζό ουρανό, ενώ σύννεφα φορτωμένα βροχή απειλούσαν την πόλη. Η μαύρη Ford A, με κλειστή τη συρόμενη οροφή, πετάχτηκε στην Κότμπουσερ Νταμ.¹⁶ Ο Βόλτερ προσπερνούσε με το αυτοκίνητό του τους νωχελικούς οδηγούς της Κυριακής. Ο Ρατ καθόταν στη θέση του συνοδηγού βυθισμένος στις σκέψεις του, ενώ η πόλη έτρεχε δίπλα στο παράθυρό του. Στην Άλεξ τους περίμενε η πραγματική δουλειά: ανακρίσεις, ανακρίσεις, ανακρίσεις. Η σπείρα ψηνόταν στα κελιά. Ο ψάρακας Γένικε τους είχε μεταφέρει στην Άλεξ πριν από μία ώρα με την κλούβα. Θα άφηναν τον Κένιχ και τους ανθρώπους του να σιγοβράζουν για λίγο στο κρατητήριο πριν μπουν στο ψητό. Με όσα είχε ξεράσει ο πορνοκάιζερ, του οποίου το όνομα ήταν Φραντς Κραγιέβσκι, θα μπορούσαν, με άνεση, να τους κάνουν τη ζωή κόλαση.

Ο ψευτοκάιζερ είχε βάλει την κασέτα και τα 'χε πει όλα. Στη σκαλωσιά τον είχαν στύψει με ερωτήσεις πριν τον αφήσουν να φύγει. Ο Ρατ είχε πάρει μια ιδέα για το πώς ο Βόλτερ στρατολογούσε τους πληροφοριοδότες του. Είχε εκπλαγεί από τη βιαιότητα του συναδέλφου του. Στο αυτοκίνητο δεν μιλούσαν. Ήταν σαφές πως η παράσταση στη σκαλωσιά θα έπρεπε να γίνει μάθημα για τον νέο επαρχιώτη από τη Ρηνανία. Ο Βόλτερ έδειχνε να 'χει μυριστεί όλες αυτές τις σκέψεις του Ρατ.

«Με το να πνίξεις το ποντίκι δεν κερδίζεις τίποτα», είπε. «Είναι πολύ πιο έξυπνο να το αφήσεις να τριγυρνά στο Βερολίνο και να ξέρει πως ανά πάσα στιγμή *μπορούμε* να το ξετρυπώσουμε και να το καθαρίσουμε. Όταν τον έχουμε στο χέρι, γνωρίζει πως ούτε και να κλάσει δεν θα μπορεί χωρίς να μας ρωτήσει. Σ' το λέω: Ο λεβέντης θα μας γλιτώσει από ένα

σωρό δουλειά. Αρκεί να μη σαλτάρει νωρίς από την κόκα». Γέλασε και ψαχούλεψε στην τσέπη του πανωφοριού του. «Κάθε φορά που θα σκέφτεται αυτό, θα τα κάνει πάνω του».

Ο Βόλτερ είχε βγάλει τη σφαίρα απ' την τσέπη. Τη σφαίρα που θα πετύχαινε τον Ρατ.

«Κοίτα», είπε και την έδειξε στον Ρατ.

«Ε, και;»

«Άκου! Εσένα ήθελε να καθαρίσει μ' αυτή».

Ο Βόλτερ πάτησε γκάζι καθώς περνούσε κάτω απ' τη γέφυρα του ηλεκτρικού σιδηρόδρομου στο Κότμπουσερ Τορ.¹⁷ Στην Ντρέζντενερ Στράσε έπεσαν πάνω σε κίνηση.

«Είμαστε συνέταιροι», είπε ο θείος. «Τώρα μοιραζόμαστε έναν πληροφοριοδότη. Αυτό μένει μεταξύ μας και δεν αφορά κανέναν άλλο».

Είχε δίκιο. Είχαν αφήσει τον Κραγιέβσκι να φύγει, κάτι που ήταν και αντιυπηρεσιακό και παράνομο. Ο Ρατ δεν αισθανόταν και πολύ άνετα μ' αυτό. Οι συνάδελφοι, όμως, είχαν χάσει το παραμύθι. Ο τύπος είχε καταφέρει να ξεφύγει. Κανείς δεν τους κατηγορήσε επειδή επέστρεψαν άπραγοι από τη Χέρμαν Στράσε. Η ευθύνη για τη διαφυγή του Κάιζερ είχε πέσει στον αστυνομικό των ειδικών δυνάμεων που είχε συγκρουστεί μαζί του στο ισόγειο. Ο νεαρός αστυνομικός είχε γίνει από τότε σιωπηλός. Επιδείκνυε, όμως, και μεγαλύτερο υπηρεσιακό ζήλο. Κατά την έρευνα στο ατελιέ ενεργούσε με εξαιρετική επιμέλεια, προσέχοντας κάθε λεπτομέρεια, σαν να προσπαθούσε έτσι να επανορθώσει. Ο Ρατ και ο Βόλτερ είχαν ήδη αναλάβει τον έλεγχο των ερευνών από τη στιγμή που ο Γιένικε ήταν καθ' οδόν με τη σπείρα. Το φωτογραφικό υλικό και τα αρνητικά που βρέθηκαν ήταν υπεραρκετά για τον εισαγγελέα. Και βεβαίως αρκετά για να κάνουν

δύσκολη τη ζωή του Κένιχ. Ο Κραγιέβσκι τους είχε πει στη σκαλωσιά ότι ο φωτογράφος είχε προετοιμάσει και λαμπρή κινηματογραφική καριέρα για τον ταλαντούχο του θίασο. Τίποτα ασυνήθιστο. Μετά την ανάπτυξη της πορνογραφίας στα προηγούμενα χρόνια και με την αύξηση της διακίνησης τέτοιου υλικού, είτε στους δρόμους είτε κάτω από τους πάγκους των μαγαζιών, τα κατακάθια της κινηματογραφικής βιομηχανίας του Βερολίνου δεν άργησαν να καταλάβουν ότι η δουλειά αυτή είχε ψωμί, κι έτσι άρχισε η παραγωγή ταινιών «διαφώτισεως». Προβάλλονταν στους μνημένους σε πίσω αίθουσες καταστημάτων και σε παράνομα νυχτερινά μαγαζιά, συνήθως στις καλές συνοικίες στα δυτικά της πόλης, αφού το εισιτήριο ήταν κατά πολύ ακριβότερο εν σχέσει με αυτό του κινηματογράφου. Πολλές φορές οι πλούσιοι κύριοι έπαιρναν συνοδούς μαζί τους στην προβολή για να μεταφέρουν στην πράξη επιτόπου αυτά που γίνονταν στην οθόνη. Κάτι τέτοιο δεν θα μπορούσε να το διαχειριστεί μόνος του ο Κένιχ. Χρειάζόταν και ομάδα στήριξης. Στην κινηματογραφική βιομηχανία, στο οργανωμένο έγκλημα και βεβαίως στους καλούς κύκλους των δυτικών συνοικιών. Ο Κραγιέβσκι δεν έδωσε ονόματα, όσο κι αν πίεςτηκε. Δεν αποκλείεται πράγματι να μην ήξερε και τίποτα. Οπωσδήποτε, όμως, διέθεταν πληροφορίες που θα μπορούσαν και τον Κένιχ να φέρουν προ εκπλήξεως, αλλά και να βοηθήσουν στην εξάρθρωση του κυκλώματος πορνογραφίας.

Ο Ρατ περιεργαζόταν το βλήμα που του έδωσε ο Βόλτερ. Τίποτα εντυπωσιακό, μικρό και γυαλιστερό. Κι όμως, θα μπορούσε να του 'χει κοστίσει τη ζωή. Κοίταξε τον θείο, που κόρναρε σ' έναν μισοκοιμισμένο ποδηλάτη στην Οράνιεν Πλατς. Του 'χε σώσει αυτός ο άντρας με το φιλικό πρόσωπο

πράγματι τη ζωή; Σίγουρο είναι πως τον είχε γλιτώσει από μια πολύ δύσκολη κατάσταση. Τίποτα στον κόσμο δεν έδινε στον Γκέρεον Ρατ το δικαίωμα να κριτικάρει τον Μπρούνο Βόλτερ. Είχε απλώς παραβεί κάποιους κανονισμούς. Ε, και; Κι ίσως το πράγμα ήταν πιο απλό: Σ' αυτή την ψυχρή, μεγάλη πόλη τα πράγματα ήταν απλώς πιο σκληρά απ' ό,τι στην Κολωνία. Κι αυτό ήταν κάτι στο οποίο έπρεπε να συνηθίσει.

«Αν θες να γίνεις κάτι εδώ, δεν μπορείς να είσαι μυγιάγχιτος», του είπε ο Βόλτερ. Ο Ρατ εντυπωσιάστηκε που ο συνάδελφός του είχε αποκρυπτογραφήσει τη σιωπή του.

«Να γίνω κάτι εδώ; Στο Ηθών;» ρώτησε.

«Τι λες τώρα; Τα πράγματα σ' εμάς δεν είναι καθόλου άσχημα! Κάνουμε νυχτερινή ζωή για επαγγελματικούς λόγους στην πιο συναρπαστική πόλη του κόσμου. Και στην πλέον κακόφημη, βεβαίως. Κάτι είναι κι αυτό. Πάντως εγώ δεν θα τ' άλλαζα. Τώρα, το γεγονός ότι κάποιοι συνάδελφοι μπορεί να μας βλέπουν κάπως, ε, αυτό το συνηθίζεις».

Ο Ρατ κοίταξε τον Βόλτερ, που χάζεψε μπροστά την κίνηση. «Αλήθεια, γιατί δεν εργάζεσαι στην Επιθεώρηση Α; Με τις επαφές και τα προσόντα σου...»

«Στη Δίωξη Εγκλημάτων κατά Ζωής; Αν χρειάζονται τις επαφές μου και τα προσόντα μου, δεν έχουν παρά να με ζητήσουν. Στο κάτω κάτω, δεν καίγομαι να δουλέψω μαζί τους».

«Έχουν, όμως, καλή φήμη».

«Σίγουρα. Η ομάδα του Γκένατ.* Η αγαπημένη του Τύπου και της καλής κοινωνίας! Ληστείες και φόννοι φέρνουν

* Ο Ernst August Ferdinand Gennat (1880-1939) υπήρξε από τους ζωντανούς θρύλους της Αστυνομίας του Βερολίνου κατά τον Μεσοπόλεμο. Η προσωνομία του ήταν «Βούδας των Εγκληματολόγων». Με δική του πρωτοβουλία θεσμοθετήθηκε η συγκρότηση των περιφερικών Επιτροπών Διερεύνησης Φόνου (Mordkommissionen) για κάθε περίπτωση χωριστά, για τις οποίες συχνά γίνεται λόγος στο μυθιστόρημα. (ΣτΜ)

περισσότερη αναγνώριση απ' ό,τι βρόμα και πορνογραφία». Ο Βόλτερ τον κοίταζε σαν να υπολόγιζε την αξία του. «Δεν είναι όμως διόλου απλό να χωθείς εκεί μέσα. Οι άνθρωποι του Γκένατ είναι διαλεγμένοι ένας προς έναν. Θα πρέπει να έχεις τουλάχιστον μια πραγματική επιτυχία να παρουσιάσεις. Μια πραγματική επιτυχία. Ένας Κάιζερ που γαμεί δεν φτάνει». Γέλασε. «Μη στενοχωριέσαι, όμως. Ακόμα κι εμείς οι απλοί αστυνομικοί μπορούμε πού και πού να αισθανόμαστε πως εργαζόμαστε στον Όλυμπο. Η Επιθεώρηση Α αποσπά πολλές φορές υπαλλήλους από άλλες επιθεωρήσεις. Έτσι, θα μπορέσεις να βγάλεις το άχτι σου και να παίξεις με το Ανθρωποκτονιών. Πάντως, άκουσέ με: Η διερεύνηση ενός φόνου δεν είναι τόσο συναρπαστική όσο νομίζεις».

«Εξαρτάται».

«Από τι;»

«Ήμουν παλαιότερα στο Εγκληματολογικό. Ποτέ δεν είχα πλήξει».

Γι' αυτό δεν είχε μιλήσει σε κανέναν στο Βερολίνο. Ο μόνος που είχε πλήρη γνώση του φακέλου του Ρατ ήταν ο αρχηγός, ο Τσέργκιμπελ. Και ο Τσέργκιμπελ είχε υποσχεθεί στον παλιόφιλό του Ένγκελμπερτ Ρατ απόλυτη εχεμύθεια. Ούτε ο υποστράτηγος Λάνκε γνώριζε όλες τις λεπτομέρειες από τον φάκελο του νέου υφισταμένου του. Ο Βόλτερ τον κοίταξε για λίγο, σήκωσε το ένα φρύδι του και συγκεντρώθηκε πάλι στην οδήγηση.

«Λοιπόν, σου λείπουν τα πτώματα;» ρώτησε έπειτα από λίγο.

Ο Ρατ ξεροκατάπιε. Ένα χλωμό πρόσωπο του ήρθε στον νου, ένα άψυχο σώμα με μια τρύπα από σφαίρα στο στήθος, καλυμμένη από κρούστα αίματος.

Κοίταξε σιωπηλός απ' το παράθυρο. Ο Βόλτερ προσπέρασε το εργοτάξιο στη Γιάνοβιτς Μπρίκε,¹⁸ το οποίο ακόμα και κυριακάτικα συνέβαλλε σ' ένα κυκλοφοριακό χάος, παίρνοντας τον δρόμο για το Μέρκιες Μουζέουμ¹⁹ μέσω της Βάιζεν Μπρίκε. Ακόμα και η Αλεξάντερπλατς²⁰ ήταν ολόκληρη ένα εργοτάξιο. Βαριές μηχανικές πρέσες αμού συνέχιζαν το έργο για την αποπεράτωση του υπόγειου σιδηρόδρομου και είχαν γεμίσει την πλατεία με τρύπες. Η κυκλοφορία γινόταν πάνω σε χοντρές ξύλινες σανίδες, ενώ διάφορα κιγκλιδώματα δημιουργούσαν στενά σοκάκια, όπου συνωστιζόνταν οι πεζοί. Ξύλινες δοκοί στήριζαν τη χαλύβδινη γέφυρα του σιδηρόδρομου που κατασκευαζόταν πάνω από την Κένιχ Στράσε. Είχαν φτάσει στρίβοντας στου Άσινγκερ²¹ όταν βρέθηκαν μπλοκαρισμένοι. Η Ford είχε κολλήσει πίσω από ένα αστικό λεωφορείο, που είχε κλείσει τη στενή, λόγω των έργων, διόδο. *Το Βερολίνο καπνίζει Juno*, έγραφε η διαφήμιση. Ο Βόλτερ έβριζε. Ένας νεαρός με κυριακάτικο ένδυμα στεκόταν στην εξωτερική σκάλα που οδηγούσε στον ημιώροφο και τους κοίταξε με ύφος.

Το τεράστιο κόκκινο κτίριο του αρχηγείου φαινόταν ήδη. Δεν το ονόμαζαν τυχαία Ερυθρό Πύργο. Ο μεγάλος γωνιακός πύργος του δέσποζε στην Αλεξάντερπλατς. Ο Ρατ έπρεπε να συνηθίσει: Όταν οι αστυνομικοί μιλούσαν για *πύργο*, εννοούσαν το αρχηγείο.

«Άσε, θα κατέβω εδώ, να βρω κάτι να φάμε», είπε. «Πιο γρήγορα θα φτάσω με τα πόδια στον πύργο παρά με το αμάξι».

Δεν χρειάστηκε να περιμένει πολύ. Σε δέκα λεπτά ήταν στο αρχηγείο από την είσοδο της Ντίρκσεν Στράσε. Εκεί, από την πλευρά του σιδηρόδρομου, είχε τα γραφεία του

το Εγκληματολογικό. Τον καθημερινό ρυθμό στο γραφείο του τον έδιναν οι συριγμοί και το βουητό των βαγονιών που περνούσαν μπροστά απ' το παράθυρό του. Τον φρουρό πύλης τον χαιρέτησε ο Ρατ με τις χαρτοσακούλες του Άσινγκερ στο χέρι. Τρία λουκάνικα με μουστάρδα, ενώ στο αριστερό χέρι κρατούσε την πατατοσαλάτα. Ήταν από τους σταθερούς πελάτες. Στου Άσινγκερ ήταν καλύτερα απ' ό,τι στην καντίνα. Πρώτα θα έτρωγαν με την ησυχία τους και μετά θα ετοιμάζονταν για τις ανακρίσεις. Θα περνούσε λίγος χρόνος μέχρι να φέρουν από τα κελιά τους πρώτους υποψήφιους. Όλοι τους θα βρίσκονταν σε αμηχανία. Η κοιλιά του γουργούριζε καθώς ανέβαινε τις σκάλες. Πέρα από δυο καφέδες, έναν καλό στο σπίτι και τον φρικτό στο 220ό Αστυνομικό Τμήμα, δεν είχε βάλει τίποτα στο στόμα του απ' το πρωί.

Όταν από το κλιμακοστάσιο προχώρησε στον γκρίζο διάδρομο έμεινε για λίγο σαν χαμένος μπροστά στη γυάλινη δίφυλλη πόρτα. Τα μεγάλα λευκά γράμματα έγραφαν: ΕΠΙΘΕΩΡΗΣΗ ΑΝΘΡΩΠΟΚΤΟΝΙΩΝ. Τα λόγια του Μπρούνο βρίσκονταν ακόμη στο μυαλό του: *η ομάδα του Γκένατ – τα αγαπημένα παιδιά της κοινωνίας – διαλεγμένοι ένας προς έναν*. Στον μακρύ διάδρομο πίσω από τη γυάλινη πόρτα είχε ανοίξει μια πόρτα γραφείου. Και τις Κυριακές είχε δουλειά σ' αυτόν τον τομέα. Μια νέα γυναίκα φώναζε κάτι, μέχρι που γύρισε και κατευθύνθηκε προς τη γυάλινη πόρτα. Ο Ρατ διέκρινε πίσω από το τζάμι ένα αδύνατο πρόσωπο. Έντονα σφιγμένο στόμα, σκούρα μάτια κάτω από το μοδάτο κοντοκουρεμένο μαλλί. Σκούρο κόκκινο ταγέρ. Κάτω από τη δεξιά μασχάλη ένας χαρτοφύλακας. Τα γρήγορα και αποφασιστικά βήματά της αντηχούσαν στον μακρύ, πέτρινο διάδρομο. Όταν χαιρέτησε έναν συνάδελφο που πήγε

προς το μέρος της, το χαμόγελό της δημιούργησε ένα υπέροχο λακκάκι στο αριστερό μάγουλο.

«Μη χάνεσαι», τον συνέφερε μια φωνή από τ' όνειρο. Γύρισε ξαφνιασμένος και είδε ένα γελαστό πρόσωπο. «Εργάζεσαι ακόμη μαζί μας», του είπε ο Βόλτερ, παίζοντας με το κλειδί του αυτοκινήτου.

Η γυάλινη πόρτα άνοιξε. Η γυναίκα, καθώς περνούσε, χαμογέλασε και στον αστυνομικό από την Επιθεώρηση Ε.

«Καλημέρα», είπε. Η φωνή της ήχησε καθαρότερη από ό,τι περίμενε.

Ο Βόλτερ ακούμπησε το καπέλο του για χαιρετισμό. Ο Ρατ κρατούσε ακόμη τις χαρτοσακούλες και αισθάνθηκε εκείνη τη στιγμή αδέξιος και ηλίθιος. Η γυναίκα τον κοίταζε με περιέργεια, έτοιμη να γελάσει. Κατέβασε το χέρι με τις σακούλες που ακούγονταν. Χαμογέλασε πάλι. Μόνο για μια στιγμή, κι ο Ρατ δεν ήξερε αν του χαμογελούσε ή αν τον περιγελούσε. Κι έπειτα έφυγε. Το βαθύ κόκκινο απομακρυνόταν, χανόταν πίσω από γυάλινες πόρτες και γινόταν όλο και πιο μικρό. Την κοίταζε διαρκώς. Ο θείος γέλασε και του χτύπησε τον ώμο.

«Έλα, ας φάμε κάτι πριν αρχίσουμε. Χάθηκες τελείως, μου φαίνεται. Από πότε έχεις να βρεθείς με γυναίκα;»

«Δεν ρωτάς κάτι πιο εύκολο;» είπε ο Ρατ.

«Καθόλου παράξενο που δεν αισθάνεσαι καλά στο Ηθών», συνέχισε ο Βόλτερ, «αν ζεις σαν καλόγερος. Θα σου γνωρίσω κάτι κορίτσια κάποια στιγμή».

«Άσε καλύτερα». Μετά την ιστορία με την Ντόρις, ο Ρατ δεν ήθελε ν' ακούσει για γυναίκες. Τον είχε ξεφορτωθεί λίγο αφότου είχε αρχίσει η ιστορία με την επιχείρηση δυσφήμισής του. Δεν είχε περάσει ούτε μισός χρόνος...

«Έλα λοιπόν», συνέχισε ο Βόλτερ. «Ξέρω υπέροχα κορίτσια. Στη δουλειά μας γνωρίζει κανείς πολύ κόσμο. Όπως λένε: *Εγώ δεν θα 'θελα να 'μαι στη θέση σου*».

«Εντάξει, αλλά δεν φαίνονται και τόσο άσχημα τα πράγματα στο Ανθρωποκτονιών». Έδειξε τη γυάλινη πόρτα, με τις σακούλες απ' του Άσινγκερ ακόμη στο χέρι. «Μπορείς να μου πεις ποια ήταν αυτή πριν;»

«Δεν την έχεις ξαναδεί;» Ο Βόλτερ του πήρε τις τρεις σακούλες απ' το χέρι. «Σαρλότε Ρίτερ. Στενογράφος στο Ανθρωποκτονιών. Και τώρα έλα! Το φαΐ θα κρυώσει».